พัฒนาการของการขับเคลื่อน Ease of Doing Business ในประเทศไทย

อารีย์พันธ์ เจริญสุข
รองเลขาธิการ ก.พ.ร.

รายงาน Doing Business ของธนาคารโลก

ขอบเขตการศึกษา Doing Business

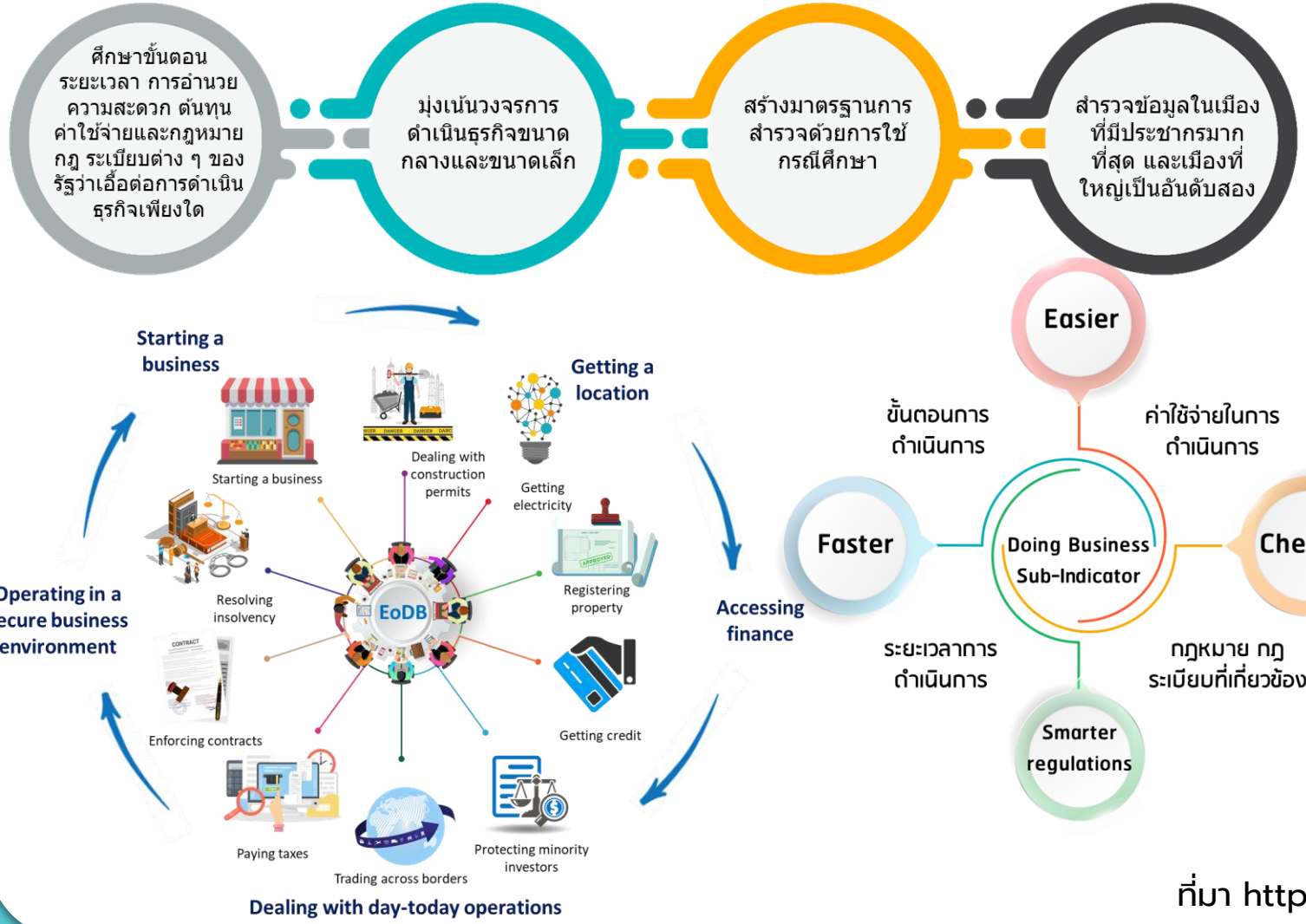

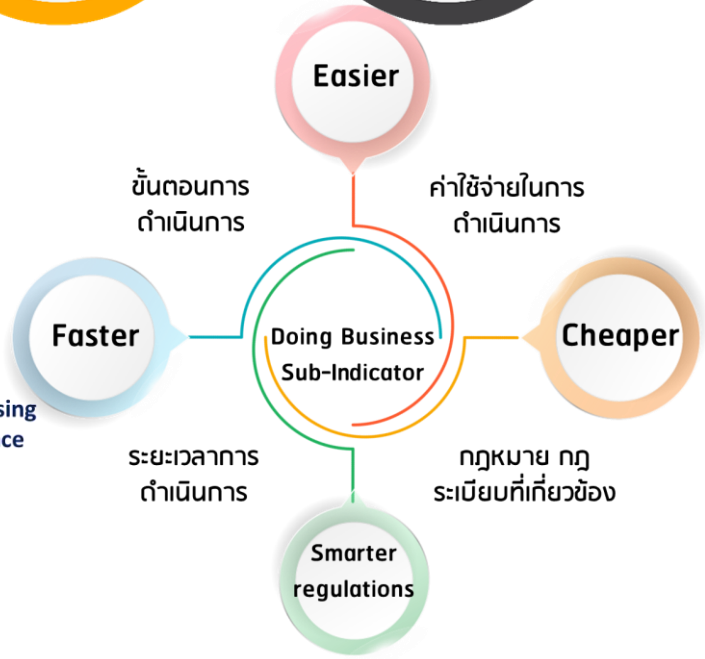

เริ่มตั้งธุรกิจ

ลำดับ	ตัวชี้วัด
1	การเริ่มต้นธุรกิจ
2	การขออนุญาตก่อสร้าง
3	การขอใช้ไฟฟ้า
4	การจดทะเบียนทรัพย์สิน
5	การได้รับสินเชื่อ
6	การคุ้มครองผู้ลงทุน
7	การชำระภาษี
8	การค้าระหว่างประเทศ
9	การบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง
10	การแก้ปัญหาการล้มละลาย

ปิดกิจการ

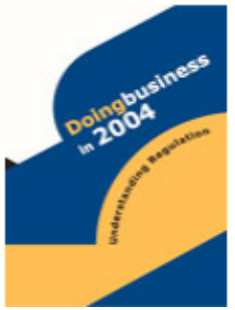

ธนาคารโลกออกรายงาน Doing Business 2004 ถึง 2020 รวม 17 ฉบับ

ที่มา https://archive.doingbusiness.org/en/doingbusiness

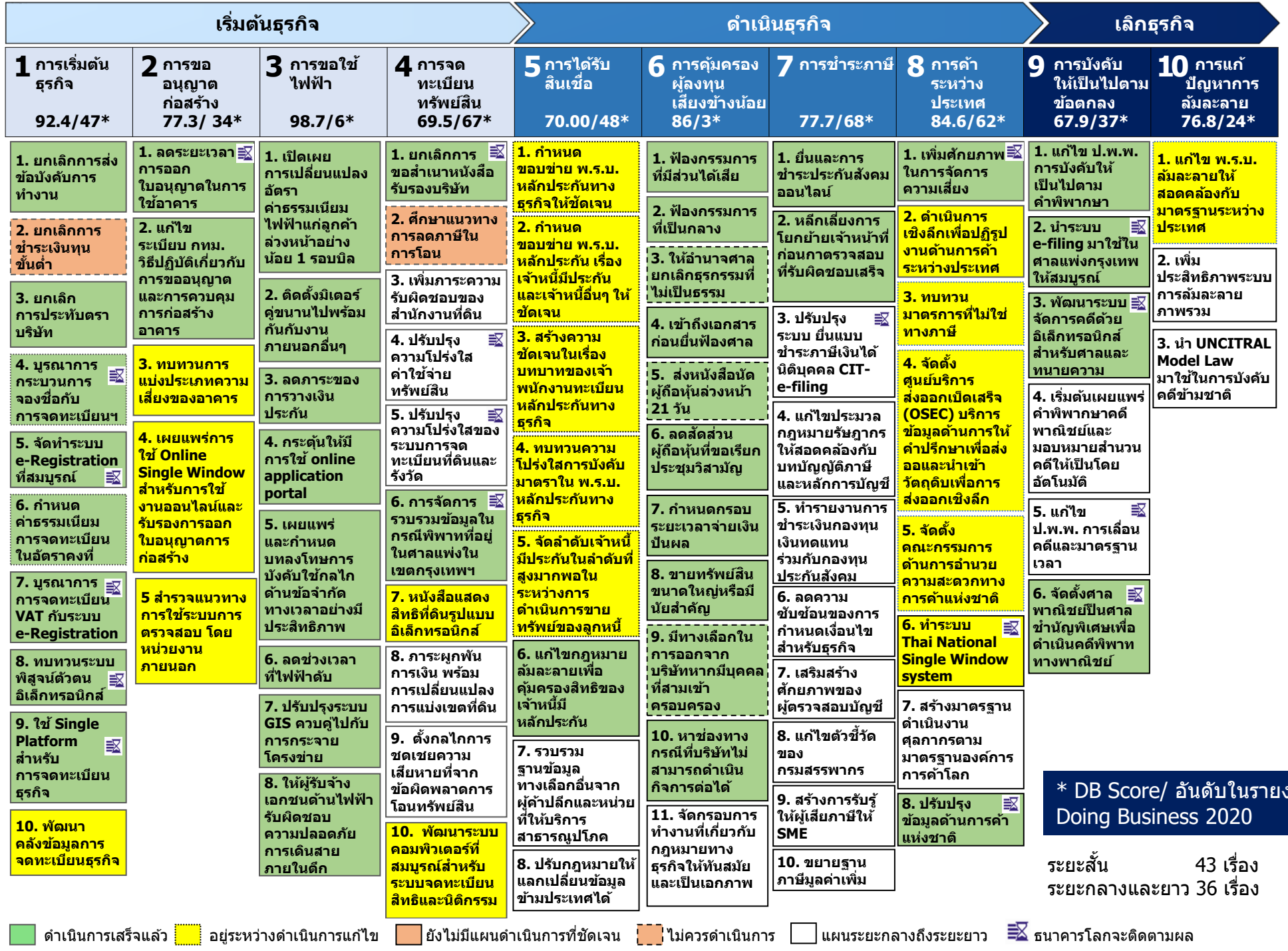
เริ่มต้นธุรกิจ
ดำเนินธุรกิจ
เลิกธุรกิจ
1 การเริ่มต้นธุรกิจ 92.4/47*
2 การขออนุญาตก่อสร้าง 77.3/ 34*
3 การขอใช้ไฟฟ้า 98.7/6*
4 การจดทะเบียนทรัพย์สิน 69.5/67*
5 การได้รับสินเชื่อ 70.00/48*
6 การคุ้มครองผู้ลงทุนเสียงข้างน้อย 86/3*
7 การชำระภาษี 77.7/68*
8 การค้าระหว่างประเทศ 84.6/62*
9 การบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง 67.9/37*
10 การแก้ปัญหาการล้มละลาย 76.8/24*
1. ยกเลิกการส่งข้อบังคับการทำงาน
2. ยกเลิกการชำระเงินทุนขั้นต่ำ
3. ยกเลิกการประทับตราบริษัท
4. บูรณาการกระบวนการจองชื่อกับการจดทะเบียนฯ
5. จัดทำระบบ e-Registration ที่สมบูรณ์
6. กำหนดค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนในอัตราคงที่
7. บูรณาการการจดทะเบียน VAT กับระบบ e-Registration
8. ทบทวนระบบพิสูจน์ตัวตนอิเล็กทรอนิกส์
9. ใช้ Single Platform สำหรับการจดทะเบียนธุรกิจ
10. พัฒนาคลังข้อมูลการจดทะเบียนธุรกิจ
1. ลดระยะเวลาการออกใบอนุญาตในการใช้อาคาร
2. แก้ไขระเบียบ กทม. วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการขออนุญาตและการควบคุมการก่อสร้างอาคาร
3. ทบทวนการแบ่งประเภทความเสี่ยงของอาคาร
4. เผยแพร่การใช้ Online Single Window สำหรับการใช้งานออนไลน์และรับรองการออกใบอนุญาตการก่อสร้าง
5 สำรวจแนวทางการใช้ระบบการตรวจสอบ โดยหน่วยงานภายนอก
1. เปิดเผยการเปลี่ยนแปลงอัตราค่าธรรมเนียมไฟฟ้าแก่ลูกค้าล่วงหน้าอย่างน้อย 1 รอบบิล
2. ติดตั้งมิเตอร์คู่ขนานไปพร้อมกันกับงานภายนอกอื่นๆ
3. ลดภาระของการวางเงินประกัน
4. กระตุ้นให้มีการใช้ online application portal
5. เผยแพร่และกำหนดบทลงโทษการบังคับใช้กลไกด้านข้อจำกัดทางเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ
6. ลดช่วงเวลาที่ไฟฟ้าดับ
7. ปรับปรุงระบบ GIS ควบคู่ไปกับการกระจายโครงข่าย
8. ให้ผู้รับจ้างเอกชนด้านไฟฟ้ารับผิดชอบความปลอดภัยการเดินสายภายในตึก
1. ยกเลิกการขอสำเนาหนังสือรับรองบริษัท
2. ศึกษาแนวทางการลดภาษีในการโอน
3. เพิ่มภาระความรับผิดชอบของสำนักงานที่ดิน
4. ปรับปรุงความโปร่งใสค่าใช้จ่ายทรัพย์สิน
5. ปรับปรุงความโปร่งใสของระบบการจดทะเบียนที่ดินและรังวัด
6. การจัดการรวบรวมข้อมูลในกรณีพิพาทที่อยู่ในศาลแพ่งในเขตกรุงเทพฯ
7. หนังสือแสดงสิทธิที่ดินรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์
8. ภาระผูกพันการเงิน พร้อมการเปลี่ยนแปลงการแบ่งเขตที่ดิน
9. ตั้งกลไกการชดเชยความเสียหายที่จากข้อผิดพลาดการโอนทรัพย์สิน
10. พัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ที่สมบูรณ์สำหรับระบบจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม
1. กำหนดขอบข่าย พ.ร.บ. หลักประกันทางธุรกิจให้ชัดเจน
2. กำหนดขอบข่าย พ.ร.บ. หลักประกัน เรื่องเจ้าหนี้มีประกันและเจ้าหนี้อื่นๆ ให้ชัดเจน
3. สร้างความชัดเจนในเรื่องบทบาทของเจ้าพนักงานทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจ
4. ทบทวนความโปร่งใสการบังคับมาตราใน พ.ร.บ. หลักประกันทางธุรกิจ
5. จัดลำดับเจ้าหนี้มีประกันในลำดับที่สูงมากพอในระหว่างการดำเนินการขายทรัพย์ของลูกหนี้
6. แก้ไขกฎหมายล้มละลายเพื่อคุ้มครองสิทธิของเจ้าหนี้มีหลักประกัน
7. รวบรวมฐานข้อมูลทางเลือกอื่นจากผู้ค้าปลีกและหน่วยที่ให้บริการสาธารณูปโภค
8. ปรับกฎหมายให้แลกเปลี่ยนข้อมูลข้ามประเทศได้
1. ฟ้องกรรมการที่มีส่วนได้เสีย
2. ฟ้องกรรมการที่เป็นกลาง
3. ให้อำนาจศาลยกเลิกธุรกรรมที่ไม่เป็นธรรม
4. เข้าถึงเอกสารก่อนยื่นฟ้องศาล
5. ส่งหนังสือนัดผู้ถือหุ้นล่วงหน้า 21 วัน
6. ลดสัดส่วนผู้ถือหุ้นที่ขอเรียกประชุมวิสามัญ
7. กำหนดกรอบระยะเวลาจ่ายเงินปันผล
8. ขายทรัพย์สินขนาดใหญ่หรือมีนัยสำคัญ
9. มีทางเลือกในการออกจากบริษัทหากมีบุคคลที่สามเข้าครอบครอง
10. หาช่องทางกรณีที่บริษัทไม่สามารถดำเนินกิจการต่อได้
11. จัดกรอบการทำงานที่เกี่ยวกับกฎหมายทางธุรกิจให้ทันสมัยและเป็นเอกภาพ
1. ยื่นและการชำระประกันสังคมออนไลน์
2. หลีกเลี่ยงการโยกย้ายเจ้าหน้าที่ก่อนกาตรวจสอบที่รับผิดชอบเสร็จ
3. ปรับปรุงระบบ ยื่นแบบชำระภาษีเงินได้นิติบุคคล CIT-e-filing
4. แก้ไขประมวลกฎหมายรัษฎากรให้สอดคล้องกับบทบัญญัติภาษีและหลักการบัญชี
5. ทำรายงานการชำระเงินกองทุนเงินทดแทนร่วมกับกองทุนประกันสังคม
6. ลดความซับซ้อนของการกำหนดเงื่อนไขสำหรับธุรกิจ
7. เสริมสร้างศักยภาพของผู้ตรวจสอบบัญชี
8. แก้ไขตัวชี้วัดของกรมสรรพากร
9. สร้างการรับรู้ให้ผู้เสียภาษีให้ SME
10. ขยายฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม
1. เพิ่มศักยภาพในการจัดการความเสี่ยง
2. ดำเนินการเชิงลึกเพื่อปฏิรูปงานด้านการค้าระหว่างประเทศ
3. ทบทวนมาตรการที่ไม่ใช่ทางภาษี
4. จัดตั้งศูนย์บริการส่งออกเบ็ดเสร็จ (OSEC) บริการข้อมูลด้านการให้คำปรึกษาเพื่อส่งออกและนำเข้าวัตถุดิบเพื่อการส่งออกเชิงลึก
5. จัดตั้งคณะกรรมการด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้าแห่งชาติ
6. ทำระบบ Thai National Single Window system
7. สร้างมาตรฐานดำเนินงานศุลกากรตามมาตรฐานองค์การการค้าโลก
8. ปรับปรุงข้อมูลด้านการค้าแห่งชาติ
1. แก้ไข ป.พ.พ. การบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษา
2. นำระบบ e-filing มาใช้ในศาลแพ่งกรุงเทพให้สมบูรณ์
3. พัฒนาระบบจัดการคดีด้วยอิเล็กทรอนิกส์สำหรับศาลและทนายความ
4. เริ่มต้นเผยแพร่คำพิพากษาคดีพาณิชย์และมอบหมายสำนวนคดีให้เป็นโดยอัตโนมัติ
5. แก้ไข ป.พ.พ. การเลื่อนคดีและมาตรฐานเวลา
6. จัดตั้งศาลพาณิชย์ปีนศาลชำนัญพิเศษเพื่อดำเนินคดีพิพาททางพาณิชย์
1. แก้ไข พ.ร.บ. ล้มละลายให้สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ
2. เพิ่มประสิทธิภาพระบบการล้มละลายภาพรวม
3. นำ UNCITRAL Model Law มาใช้ในการบังคับคดีข้ามชาติ
* DB Score/ อันดับในรายงาน Doing Business 2020
ระยะสั้น 43 เรื่อง
ระยะกลางและยาว 36 เรื่อง
ดำเนินการเสร็จแล้ว
อยู่ระหว่างดำเนินการแก้ไข
ยังไม่มีแผนดำเนินการที่ชัดเจน
ไม่ควรดำเนินการ
แผนระยะกลางถึงระยะยาว
ธนาคารโลกจะติดตามผล

สรุปรวมการปฏิรูปของประเทศไทยในรายงาน Doing Business

ตั้งแต่ DB 2008 – 2020 ประเทศไทยมีรายละเอียดการปฏิรูป ดังนี้

1. การปรับลดขั้นตอน ระยะเวลา ค่าใช้จ่าย (BPR) จำนวน 10 การปฏิรูป
2. การนำระบบการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ (e-Service) จำนวน 11 การปฏิรูป
3. การปรับปรุงกฎระเบียบ (Regulatory reform) จำนวน 18 การปฏิรูป

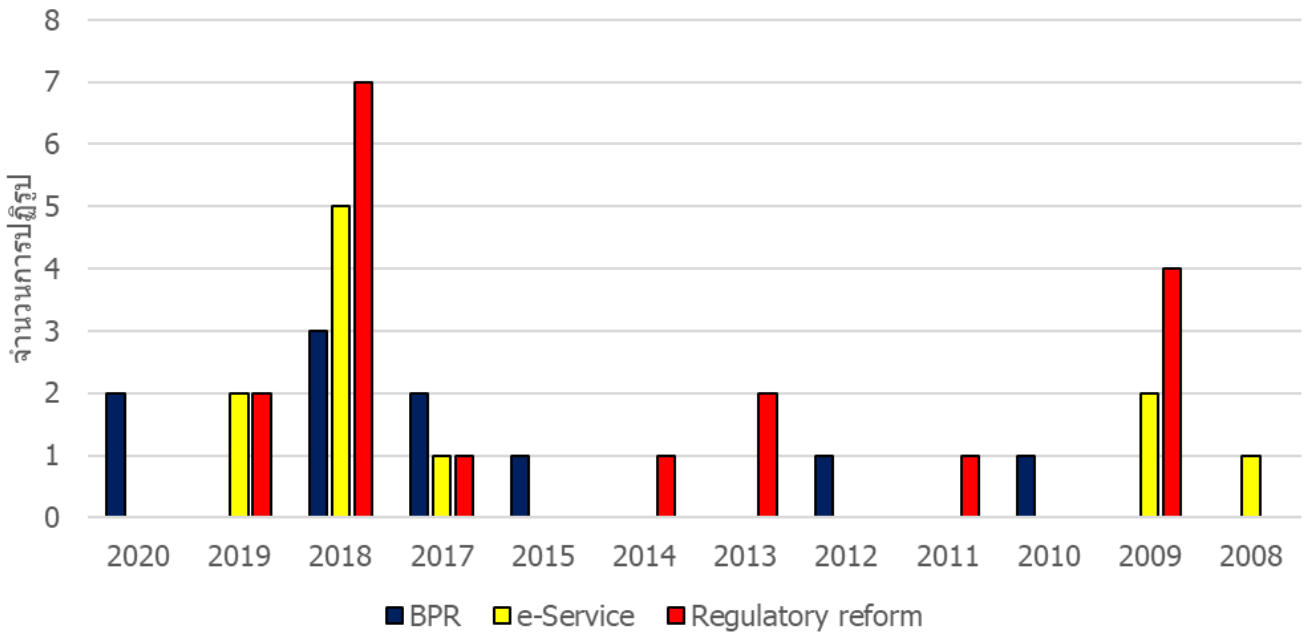

Score

80.10 คะแนน
(สูงสุดในรอบ 10 ปี)

World Top Ten

- ด้านการคุ้มครองผู้ลงทุนเสียงข้างน้อย (อันดับ 3)
- ด้านการขอใช้ไฟฟ้า (อันดับ 6)

Doing Business 2020

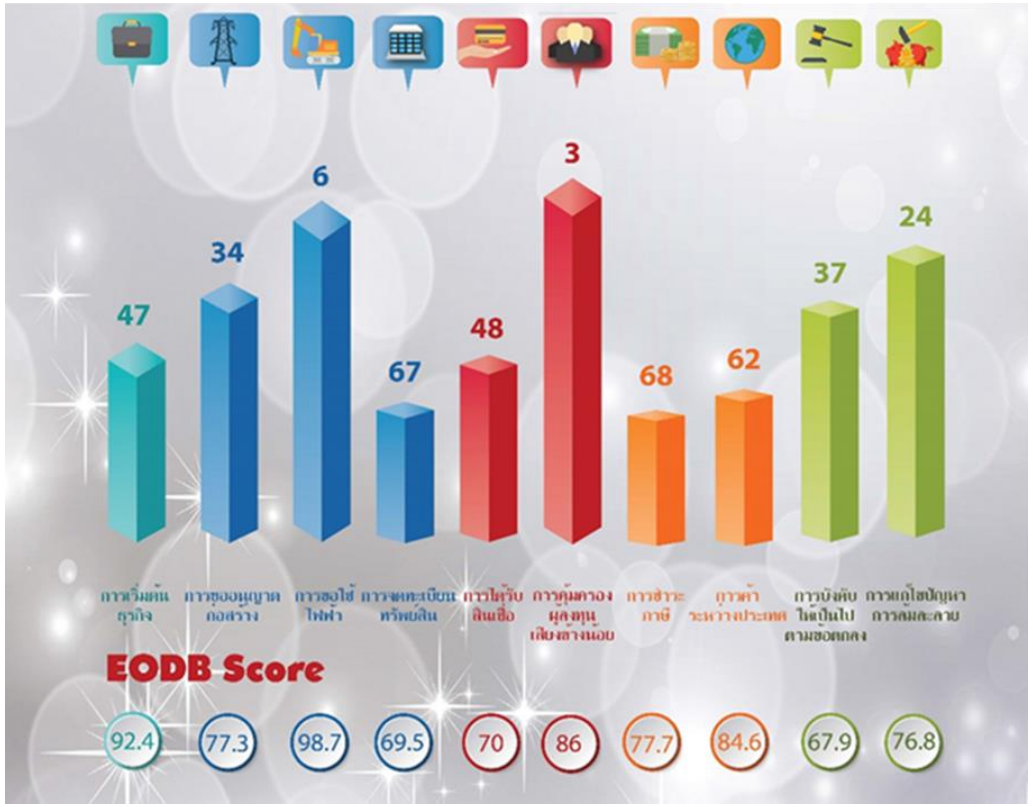

Impacts การเปลี่ยนแปลงในรายงาน Doing Business รอบ 5 ปี (DB 2016 -DB 2020)

1 การเริ่มต้นธุรกิจ

1. ขั้นตอนลดลงจาก 6 ขั้นตอน เหลือ 5 ขั้นตอน
2. ระยะเวลาลดลงจาก 31 วัน เหลือ 6 วัน
3. ค่าใช้จ่ายลดลง จาก 3.0% of PCI* เหลือ 3%

2 การขออนุญาตก่อสร้าง

1. ขั้นตอนลดลง จาก 19 ขั้นตอนเหลือ 14 ขั้นตอน
2. ระยะเวลาลดลงจาก 118 วัน เหลือ 113 วัน
3. ค่าใช้จ่ายลดลง จาก 0.8% ของราคาอาคาร เหลือ 0.6%

3 การขอใช้ไฟฟ้า

1.ขั้นตอนลดลงจาก 5 ขั้นตอน เหลือ 2 ขั้นตอน
2.ระยะเวลาลดลงจาก 37 วัน เหลือ 30 วัน
3.ค่าใช้จ่ายลดลง จาก 6.7% of GPP เหลือ 3%
4.ความน่าเชื่อถือเพิ่มขึ้นจาก 6 คะแนนเป็น 8 คะแนน
5. การควบคุมเรื่องไฟฟ้าตก ไฟฟ้าดับดีขึ้นจาก 2 คะแนน เป็นคะแนนเต็ม 3 คะแนน
6.ราคาค่าไฟฟ้าถูกลงจาก 16.7 US cents per kWh เป็น 13.7 US cents per kWh
7.ความโปร่งใสดีขึ้นจาก 0 คะแนน เป็น 1 คะแนนเต็ม

4 ด้านการจดทะเบียนทรัพย์สิน

1. ค่าใช้จ่ายลดลงจาก 7.5% ของราคาทรัพย์สิน เป็น 7.2% ของราคาทรัพย์สิน
2. คุณภาพการบริหารจัดการดีขึ้นจาก 17 คะแนน เป็น 19 คะแนนจากคะแนนเต็ม 30คะแนน

5 ด้านการได้รับสินเชื่อ

1. คะแนนเรื่องความแข็งแกร่งของสิทธิทางกฎหมาย มีคะแนนเพิ่มขึ้นจาก 3 คะแนน เป็น 7 คะแนน จากคะแนนเต็ม 12 คะแนน
2. คะแนนความลึกของข้อมูลเครดิต มีคะแนนเพิ่มขึ้นจาก 6 คะแนน เป็น 7 คะแนน จากคะแนนเต็ม 8คะแนน

6 ด้านการคุ้มครองผู้ลงทุนเสียงข้างน้อย

1.คะแนนความง่ายในการฟ้องร้องผู้ถือหุ้นมีคะแนนเพิ่มขึ้นจาก 8 คะแนน เป็น 9 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน
2.คะแนนสิทธิของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นจาก 3 คะแนน เป็น 5 คะแนน จากคะแนนเต็ม 7 คะแนน)
3.คะแนนความเป็นเจ้าของและการควบคุมเพิ่มขึ้นจาก 5 คะแนน เป็น 6 คะแนน จากคะแนนเต็ม 7 คะแนน

7 ด้านการชำระภาษี

1. ระยะเวลาลดลงจาก 264 ชั่วโมง เหลือ 229 ชั่วโมง
2. อัตราภาษีเพิ่มขึ้นจาก 26.8% ของกำไร เป็น 29.5% ของกำไร
3.ดัชนีการคืนภาษีเพิ่มขึ้นจาก 42.6 คะแนน เป็น 73.4 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน

8 ด้านการค้าระหว่างประเทศ

ระยะเวลาในการส่งออกลดลงจาก 51 ชั่วโมง เหลือ 44 ชั่วโมง

9 ด้านการบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง

1. ระยะเวลาลดลงจาก 440 วัน เหลือ 420 วัน
2. คะแนนคุณภาพการบริหารจัดการเพิ่มขึ้นจาก 7.5 คะแนน เป็น 8.5 คะแนน จากคะแนนเต็ม 18 คะแนน

10 ด้านการแก้ปัญหาการล้มละลาย

1. อัตราการได้เงินคืน (cents on the dollar) เพิ่มขึ้นจาก 67.5 เป็น 70.1 cents on the dollar
2. ความแข็งแกร่งของกรอบกฎหมายเพิ่มขึ้นจาก 11.5 คะแนน เป็น 12.5 คะแนน จากคะแนนเต็ม 16 คะแนน

*PCI คือ Per Capita Income

การปรับปรุงกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจในรูปแบบ Omnibus Law

ผู้เชี่ยวชาญของธนาคารโลกได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการยกอันดับความยาก-ง่ายในการประกอบธุรกิจในประเทศไทยเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปพิจารณาดำเนินการ โดยรัฐบาลไทยได้ใช้กลไกเร่งรัดการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ เมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2560

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

- การจดทะเบียนนิติบุคคลสามารถดำเนินการที่ใดก็ได้ไม่จำกัดเฉพาะในพื้นที่ตั้งของสถานประกอบการเท่านั้น
- ให้รัฐมนตรีมีอำนาจลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนและการขอหนังสือรับรองนิติบุคคล
- ยกเลิกการใช้ตราประทับในใบหุ้น เพื่อลดระยะเวลาในการดำเนินการ จากเดิม 25.5 วัน เหลือ 4.5 วัน ในด้านการดเริ่มต้นธุรกิจ

พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541

- ให้ข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานมีผลทันทีเมื่อนายจ้างประกาศใช้ โดยไม่ต้องส่งสำเนาให้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพิจารณาอีก ช่วยลดระยะเวลาในการดำเนินการให้สั้นลง (21 วัน จากเดิม 25.5 วัน ใน DB 2017 เหลือ 4.5 วัน ใน DB 2018)

พ.ร.บ. บริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535

- ลดสัดส่วนการให้ผู้ถือหุ้นรวมตัวกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 (จากเดิมร้อยละ 20) สามารถเข้าชื่อกันขอให้มีการเรียกประชุมวิสามัญได้ ช่วยให้เกิดความโปร่งใสและเพิ่มสิทธิ์ของผู้ถือหุ้นรายย่อยในการยับยั้งความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับบริษัท

พ.ร.บ. ประกันสังคม พ.ศ. 2533

- ให้ ครม. มีอำนาจขยายเวลาการจ่ายเงินสมทบประกันสังคมของนายจ้างได้ตามความเหมาะสมหรือจำเป็น ทำให้ สปส. สามารถขยายเวลาการจ่ายเงินสมทบในกรณีที่นายจ้างส่งข้อมูลและจ่ายเงินผ่านระบบออนไลน์

พ.ร.บ. ล้มละลาย พ.ศ. 2483

- กำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนในการห้ามมิให้เจ้าหนี้มีประกันเอาทรัพย์สินของลูกหนี้ไปขายทอดตลาดในกรณีที่อยู่ระหว่างการจำกัดสภาวะพักการชำระหนี้
- กำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สามารถโฆษณาคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลหรือประกาศหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้

กฎหมายระเบียบหรือคำสั่งต่าง ๆ

- ห้ามไม่ให้หน่วยงานที่มีอำนาจในการอนุมัติ อนุญาต ขอสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้จากผู้มาติดต่อ เช่น บัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้าน สูติบัตร หนังสือจดทะเบียนนิติบุคคล ฯลฯ

กรอบการประเมิน Business Ready (B-READY) 10 ด้าน

การประเมิน Business Ready (B-READY) แบ่งออกเป็น 10 ด้านตามวงจรธุรกิจ โดยจะมี 2 ด้านใหม่ที่ยังไม่เคยมีการประเมินในรายงาน Doing Business ได้แก่ ด้านแรงงาน (Labor) และด้านการแข่งขันทางการตลาด (Market Competition) สำหรับด้านที่ยกเลิกการประเมิน คือ ด้านการคุ้มครองผู้ลงทุนเสียงข้างน้อย (Protecting Minority Investors) เนื่องจากเห็นว่าไม่มีผลกระทบมากนักสำหรับการประกอบธุรกิจและการลงทุน

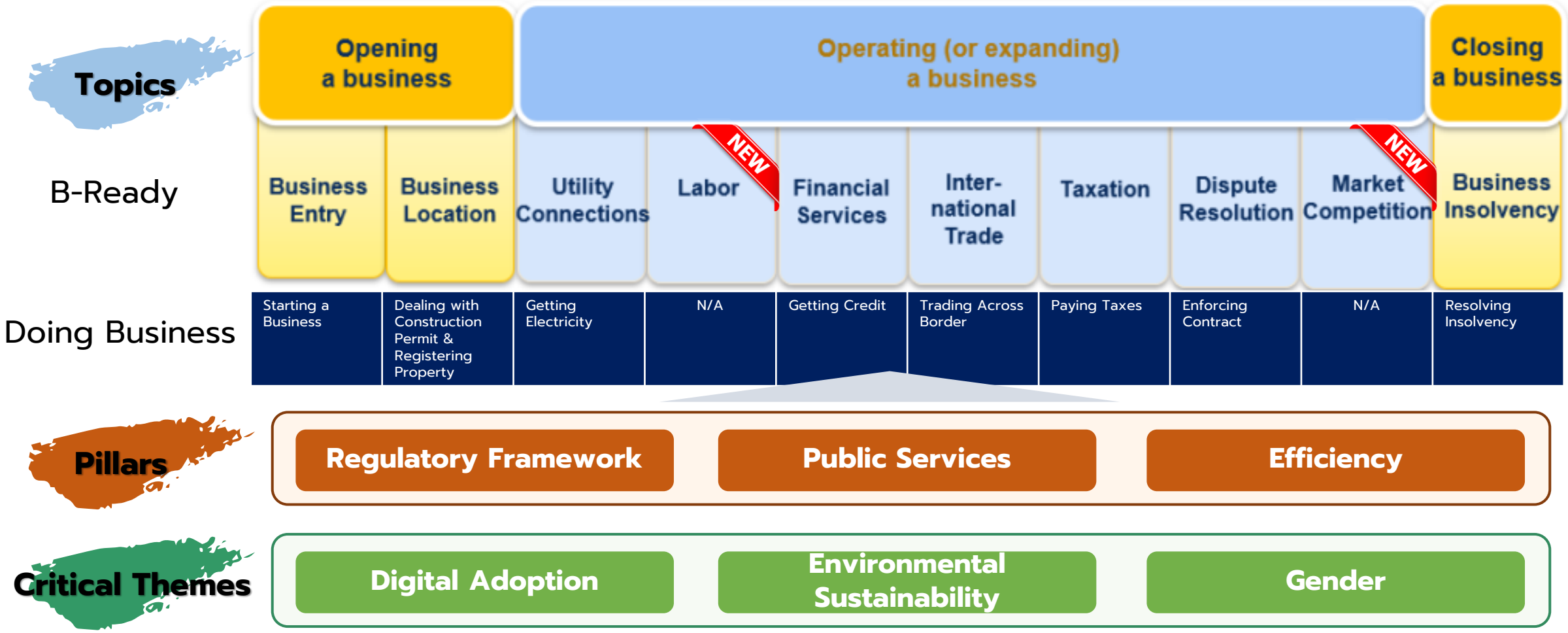

ที่มา : WBG Business Enabling Environment Concept Note: Version December 2022

ขอบเขตการประเมิน

Regulatory Framework

กฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเปิดกิจการ ดำเนินกิจการ และปิดกิจการ ซึ่งผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตาม

1

ตัวอย่างเช่น

ด้านการเข้าสู่ธุรกิจ
การจองชื่อจดทะเบียนนิติบุคคล ข้อกำหนดทุนขั้นต่ำ

ด้านการระงับข้อพิพาท
ระเบียบวิธีพิจารณาคดีในชั้นศาล การส่งต่อคดีไปยังการระงับ
ข้อพิพาททางเลือก

Public Services

งานบริการภาครัฐและโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ

2

ตัวอย่างเช่น

ด้านการเข้าสู่ธุรกิจ
ระบบการชำระค่าธรรมเนียมอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment)
การเข้าถึงข้อมูลบริษัท

ด้านการระงับข้อพิพาท
ระบบ e-Service สำหรับการระงับข้อพิพาททางการค้า
การเผยแพร่รายงานผล
การดำเนินงานของศาล

Efficiency

ประสิทธิภาพของกฎระเบียบและงานบริการภาครัฐในการปฏิบัติจริง

3

ตัวอย่างเช่น

ด้านการเข้าสู่ธุรกิจ
ระยะเวลาของการจองชื่อจดทะเบียนนิติบุคคล
ค่าใช้จ่ายของการจดทะเบียน

ด้านการระงับข้อพิพาท
ระยะเวลาในการบังคับคดี
ค่าใช้จ่ายของการพิจารณาคดี

ธนาคารโลกแบ่งการดำเนินการรอบแรกออกเป็น 3 กลุ่มประเทศ (Pilot)

ธนาคารโลกจะแบ่งการดำเนินการรอบแรกออกเป็น 3 กลุ่ม โดยจะกระจายทุกประเทศออกเป็น 3 กลุ่ม ซึ่งทุกกลุ่มต้องประกอบด้วยประเทศจากทุกภูมิภาค (regional) ทุกขนาดเศรษฐกิจ (income-level) รวมทั้งความยาก-ง่ายและงบประมาณในการเก็บข้อมูล Enterprise Survey (ease and cost of Enterprise Survey) ของแต่ละประเทศด้วย เพื่อไม่ให้แต่ละกลุ่มได้เปรียบหรือเสียเปรียบกัน

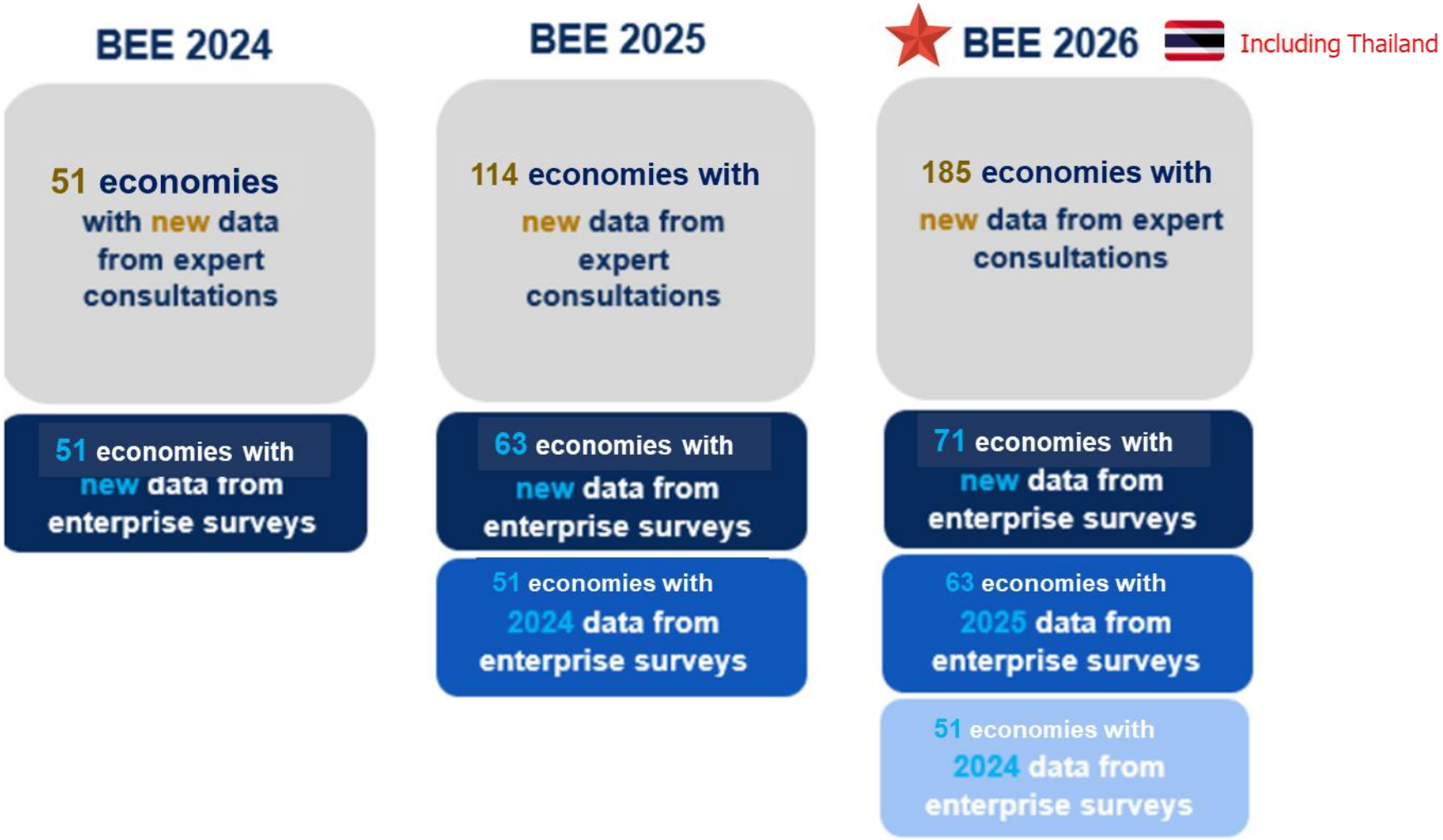

กรอบระยะเวลาการดำเนินการของประเทศกลุ่มที่ 3 (Pilot 3)

ประเทศไทยอยู่ในกลุ่มที่ 3 (Pilot 3) ของการจัดทำรายงาน B-READY ซึ่งธนาคารโลกจะเริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนตุลาคม 2567 และจะประกาศผลการประเมินภายปี 2569 (**อาจมีการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากธนาคารโลกเลื่อนการประกาศผลกลุ่มที่ 1 (Pilot 1) จากเมษายน 2567 เป็นกันยายน 2569**)*

การดำเนินการของธนาคารโลก สำหรับประเทศกลุ่มที่ 3	**กรอบระยะเวลา (รายไตรมาส)**											
	ปี พ.ศ. 2567 (2024)				**ปี พ.ศ. 2568 (2025)**				**ปี พ.ศ. 2569 (2026)**			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1. เก็บข้อมูล Firm-level Surveys												
2. เก็บข้อมูล Expert Consultation												
3. วิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำรายงาน												
4. ประกาศผลการประเมิน												

* https://www.worldbank.org/en/businessready

แนวทางการปรับปรุงกฎระเบียบตามรายงาน B-READY

กฎหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และลดอุปสรรคในการติดต่อราชการ

1. ส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลและการเปิดเผยข้อมูล
2. ลดขั้นตอน ระยะเวลา และค่าใช้จ่าย

1. Doing Business
2. B-READY
3. Open Government Index

กฎหมายเพื่อสร้างระบบนิเวศที่เหมาะสมในการประกอบธุรกิจ

1. ส่งเสริม e-Service
2. พัฒนาระบบนิเวศภาครัฐ เช่น การยืนยันตัวตน การส่งเอกสารทางอีเมล และ e-Payment
3. ส่งเสริมการเข้าถึงสินเชื่อและการล้มละลาย

1. UN e-Government Survey
2. Doing Business
3. B-READY

กฎหมายเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน

1. กำกับดูแลด้านความยั่งยืน ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความเสมอภาคทางเพศ การลดความเหลื่อมล้ำ Cyber Security Privacy และด้านความโปร่งใส
2. ส่งเสริมรายธุรกิจ

1. B-READY
2. Regulatory Quality Index
3. Corruption Perception Index (CPI)

1. กฎระเบียบจำเพาะสำหรับ SME
2. ประหยัดต้นทุนในการปฏิบัติตามกฎหมาย หรือจัดทำ Super License
3. กฎระเบียบที่ส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันท่ามกลางบริบทที่เปลี่ยนไป

ตัวอย่างกฎหมายที่ต้องปรับปรุงในด้านการเข้าสู่ธุรกิจ (Business Entry)

ประเด็นที่ต้องดำเนินการ (จำนวนตัวชี้วัด)	ประเด็นที่ต้องปรับ
การแจ้งชื่อผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง (Beneficial Ownership) (9)	ให้มีการแจ้งชื่อและแก้ไขรายชื่อผู้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง รวมทั้งมีการกำหนดข้อจำกัดด้านเวลาในการปรับปรุงข้อมูล
การมีแบบฟอร์มมาตรฐานอย่างง่าย (Simple Standard Registration Form) ในการจดทะเบียนธุรกิจ โดยไม่ต้องใช้บุคคลที่สาม (3rd Party Intermediate) (3)	ให้มีการจดทะเบียนธุรกิจและบริษัทจำกัด รวมถึงการแก้ข้อมูลโดยใช้แบบฟอร์มมาตรฐานอย่างง่าย
การประเมินความเสี่ยงทางธุรกิจ (Risk-based Assessment) (2)	ให้มีการประเมินความเสี่ยงในการออกใบอนุญาตทางธุรกิจและใบอนุญาตด้านสิ่งแวดล้อม (Issuing Business Operating Licenses) ยกเว้นธุรกิจที่มีไม่มีความเสี่ยงในการออกใบอนุญาต
ทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ (2)	ต้องไม่มีการกำหนดทุนจดทะเบียนขั้นต่ำทั้งธุรกิจในประเทศและธุรกิจต่างชาติ
สัดส่วนการจ้างงานแรงงานไทยต่อแรงงานต่างชาติ การรับตำแหน่งของชาวต่างชาติ การมีพันธมิตรท้องถิ่น และการจ้างบริษัทท้องถิ่น (บริษัทต่างชาติ) (2)	ต้องไม่มีข้อบังคับสัดส่วนการจ้างงานแรงงานไทยต่อแรงงานต่างชาติ การรับตำแหน่งของชาวต่างชาติ การมีพันธมิตรท้องถิ่น และการจ้างบริษัทท้องถิ่น
ธุรกิจต้องห้ามสำหรับของคนต่างชาติ (3)	ต้องไม่มีข้อบังคับที่กำหนดประเภทธุรกิจต้องห้ามในการประกอบธุรกิจของคนต่างชาติ

คณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายเพื่อความสะดวกในการประกอบธุรกิจ (คปธ.)

คณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายเพื่อความสะดวกในการประกอบธุรกิจ (คปธ.) ในคราวประชุม ครั้งที่ 2/2566 เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2566 มีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการปรับปรุงกฎหมายเพื่อความสะดวกในการประกอบธุรกิจ จำนวน 4 คณะ

คณะที่ 1 (ด้านการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ)

ประธาน: ศาสตราจารย์พิเศษ กิติพงศ์ อุรพีพัฒนพงศ์

- การยกเว้นใช้แบบรายการของคนต่างด้าวซึ่งเดินทางเข้าในหรือออกไปนอกราชอาณาจักร (ตม.6) ทางบก และทางเรือ
- การดำเนินการที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว
- การเดินทางเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรและการทำงานของแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ

คณะที่ 2 (ด้านการพัฒนาระบบการอนุญาตหลัก (Super License))

ประธาน: นางสาวเพียงพนอ บุญกล่ำ

- การประกอบกิจการร้านอาหาร
- การประกอบธุรกิจที่พักขนาดเล็ก
- การขออนุญาตถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย

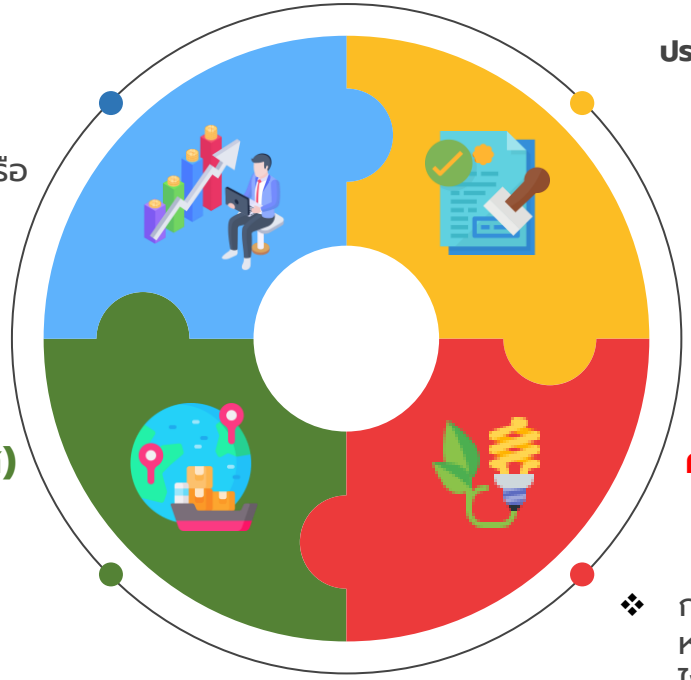

คณะที่ 3 (ด้านการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ)

ประธาน: ศาสตราจารย์พิเศษ วิศิษฏ์ วิศิษฏ์สรอรรถ

- การนำเข้าส่งออกสินค้าเพื่อลดข้อจำกัดและระยะเวลาของผู้ประกอบการ
- การขออนุญาตนำสินค้าเข้า-ออก เพื่อการแสดงสินค้าและนิทรรศการ (MICE)

คณะที่ 4 (ด้านการผลักดันพลังงานสะอาด (Clean Energy))

ประธาน: นายกิตติ ตั้งจิตรมณีศักดา

- การส่งเสริมการผลิตและการใช้พลังงานสะอาดและพลังงานหมุนเวียน เช่น การขออนุญาตและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีผลิตไฟฟ้าด้วยเซลล์แสงอาทิตย์ (Solar Cell)

ข้อเสนอคณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายเพื่อความสะดวกในการประกอบธุรกิจ (คปธ.)

ข้อเสนอ คปธ. เพื่อเสนอต่อนายกรัฐมนตรี สำนักงาน ก.พ.ร. ในฐานะฝ่ายเลขานุการ คปธ. ได้จำแนกข้อเสนอของ คปธ. ออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. เรื่องที่นายกรัฐมนตรีสั่งการเพื่อนำไปปฏิบัติหรือดำเนินการได้ทันที จำนวน 4 เรื่อง ประกอบด้วย

1) การปลดล็อกข้อจำกัดการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยขยายระยะเวลาการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงแรม

1.1) คณะกรรมการนโยบายและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อแก้ไขประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2558 ภายใน 30 วัน

1.2) กระทรวงมหาดไทยเพื่อแก้ไขกฎกระทรวง (พ.ศ. 2515) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 253 ลงวันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 และรายงานให้นายกรัฐมนตรีทราบภายใน 30 วัน

3) การอำนวยความสะดวกในการแจ้งที่พักอาศัยของคนต่างด้าวเมื่ออาศัยอยู่ในราชอาณาจักร

มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยออกประกาศเพื่อเพิ่มเติมกลุ่มคนต่างด้าวที่ได้รับวีซ่าสำหรับการทำงาน ติดต่อทางธุรกิจหรือการประชุม (Non-Immigrant "B" (Non-B)) และวีซ่าสำหรับการศึกษา ดูงาน และฝึกอบรม (Non-Immigrant "ED" (Non-ED)) รวมจำนวนประมาณ 1 แสนคนต่อปี ให้สามารถแจ้งที่พักอาศัยจากทุก 90 วันเป็น 1 ปี ให้แล้วเสร็จภายใน 90 วัน

2) การลดข้อจำกัดเกี่ยวกับใบอนุญาตที่ใช้ในการถ่ายลำ (Transshipment)

2.1) กรมศุลกากรจัดทำข้อเสนอปรับปรุงกระบวนการถ่ายลำให้มีความสะดวกมากขึ้น โดยเทียบเคียงกับแนวปฏิบัติของท่าเรือระดับสากล (สิงคโปร์ มาเลเซีย) แล้วเสนอ คปธ. ภายใน 30 วัน

2.2) การท่าเรือแห่งประเทศไทยทบทวนอัตราการจัดเก็บค่าใช้จ่ายกรณีการขนถ่ายสินค้าถ่ายลำภายใต้การควบคุมของด่านศุลกากรแห่งเดียวกัน และแนวทางการยกระดับการจัดเก็บค่าใช้จ่ายในอัตราที่เหมาะสมเพื่ออำนวยความสะดวกในการเปิดตรวจสินค้าถ่ายลำ (Transshipment) ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลแล้วรายงานผลการพิจารณาให้นายกรัฐมนตรีทราบภายใน 30 วัน

4) การขยายการให้บริการระบบ e-Extension ให้ครอบคลุมการขออยู่ต่อในราชอาณาจักรครบทั้ง 32 เหตุผล

มอบหมายให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองดำเนินการให้ครบทุกเหตุผลภายใน 180 วัน ซึ่งปัจจุบันดำเนินการได้แล้ว 17 เหตุผล สำหรับการเพิ่มเติมเหตุผลดังกล่าวจะอำนวยความสะดวกในการขออนุญาตให้กับคนต่างด้าว ลดระยะเวลาการดำเนินการและความแออัดในการขอรับบริการ ณ หน่วยงาน

ข้อเสนอคณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายเพื่อความสะดวกในการประกอบธุรกิจ (คปธ.)

2. เรื่องที่เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบในหลักการเพื่อดำเนินการในรายละเอียดต่อไป จำนวน 2 เรื่อง

1) การต่ออายุใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม

มอบหมายให้สำนักงาน ก.พ.ร. และกรมการปกครองร่วมกันพิจารณาเพิ่มใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรมในบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. 2564 ภายใน 30 วัน ซึ่งจะทำให้ผู้ประกอบการโรงแรมสามารถชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตได้

2) การจัดตั้งศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One Stop Service) สำหรับการอนุญาตผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Cell)

สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานทำหน้าที่เป็น One Stop Service ตั้งแต่การรับคำขอ การพิจารณา การตรวจสถานที่ และการออกใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Cell) โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 180 วัน ซึ่งการจัดตั้ง One Stop Service จะทำให้การให้ความเห็นและพิจารณาอนุญาตของหลายหน่วยงานดำเนินการได้ ณ จุดเดียว และการรับบริการมีความสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น

การขับเคลื่อนการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการและการประกอบธุรกิจ

พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

2558

- จัดทำคู่มือสำหรับประชาชน
- เผยแพร่ให้กับประชาชนรับทราบ
- ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน

ระบบฐานข้อมูล

คู่มือสำหรับประชาชน ผ่าน Website และ App

2559

Biz Portal One Stop Service ของทางราชการ

แผนการยกระดับการบริการภาครัฐ ระยะที่ 2 (มติ ครม. 26 ก.ย. 2560)

แผนงานที่ 1 การปรับปรุงคู่มือสำหรับประชาชน ระยะที่ 2 (ลดขั้นตอน ระยะเวลา ร้อยละ 30 – 50 ลดเอกสาร ปรับคู่มือฯ ให้เข้าใจง่าย)
แผนงานที่ 2 การจัดทำแบบฟอร์มเอกสารราชการ 2 ภาษา
แผนงานที่ 3 การพัฒนาระบบติดตามการให้บริการ
แผนงานที่ 4 การอำนวยความสะดวกในการจองคิวกลาง และการให้ข้อมูลป้อนกลับ (Citizen Feedback Survey)
แผนงานที่ 5 การทบทวนกฎหมายในการยกเลิกใบอนุญาตที่ไม่จำเป็น

2560

ร่างพ.ร.ฎ. การกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ....
(มติ ครม. 4 ก.ค. 2560)

อนุมัติหลักการร่าง พ.ร.ฎ. ตามความในมาตรา 12 ของ พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกฯ

2561

มาตรการไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้จากประชาชน
(มติ ครม. 2 ต.ค. 2561)

- ยกเลิกการขอสำเนาเอกสารราชการ จากประชาชน
- ดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อการให้บริการประชาชน
- พัฒนาระบบให้ประชาชนสามารถดูข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตนเองและใช้บริการภาครัฐผ่านช่องทางออนไลน์ได้
- ให้บริการที่เป็นตัวเงิน ผ่านระบบ National e-Payment

ร่าง พ.ร.ฎ. จัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาต พ.ศ. ....
(มติ ครม. 14 ส.ค. 2561)

อนุมัติหลักการร่าง พ.ร.ฎ. ตามความในมาตรา 14 ของ พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกฯ

2562

การออกเอกสารหลักฐานของทางราชการผ่านระบบดิจิทัล
(มติ ครม. 2 เม.ย. 2562)

พัฒนางานบริการภาครัฐให้เป็นระบบการให้บริการผ่านอิเล็กทรอนิกส์ และการออกเอกสารของทางราชการผ่านระบบดิจิทัลให้มีมาตรฐานเดียวกัน

2563

การทบทวนอัตราค่าธรรมเนียมในการอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ
(มติ ครม. 2 ม.ค. 2563)

พิจารณาอัตราค่าธรรมเนียม พร้อมทั้งประเมินต้นทุนของภาครัฐในการดำเนินการจัดเก็บค่าธรรมเนียมหรืออนุมัติ อนุญาต เป็นรายกรณี

2563

ข้อเสนอในการปรับปรุงการออกเอกสารหลักฐานผ่านของทางราชการผ่านระบบดิจิทัล
(มติ ครม. 2 มิ.ย. 2563)

- สำนักงาน ก.พ.ร. สพร. และ สพธอ.แนะแนวทางการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ และศึกษาความเป็นไปได้ในการอนุญาตแบบรวมศูนย์
- ให้ส่วนราชการภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณฯ เฉพาะที่เป็นนิติบุคคล รับ-ส่งเอกสารราชการระหว่างหน่วยงานผ่านไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

2563

การแก้ไขกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการให้บริการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service)
(มติ ครม. 8 ก.ย. 2563)

แก้ไขกฎหมายที่เป็นอุปสรรคกับการให้บริการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ให้แล้วเสร็จ โดยพิจารณาตามความยุ่งยากของกฎหมายที่ต้องแก้ไข

2564

พรฎ. กำหนดให้ผู้รับอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมแทนการต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. 2564

มาตรการบรรเทาผลกระทบของประชาชนในการติดต่อราชการเพื่อขออนุญาตกับหน่วยงานของรัฐจากสถานการณ์โควิท-19
(มติ ครม. 3 ส.ค. 2564)

ให้หน่วยงานของรัฐเร่งพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานและการให้บริการให้ประชาชนสามารถติดต่อขอรับบริการจากหน่วยงานของรัฐได้ทุกที่ ทุกเวลา โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการสาธารณะตั้งแต่ต้นจนเสร็จสิ้นกระบวนการ

2565

- **ออกข้อแนะนำกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการตรวจสอบกิจการ**
- **เสนอหลักการปรับปรุง พ.ร.บ.อำนวยความสะดวกฯ** (มติ ครม. 12 ก.ค.2565)
- **พัฒนางานบริการจดแจ้งออนไลน์**
- **ปรับปรุงระบบ www.info.go.th**

การขับเคลื่อนพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

Faster

- ปรับเปลี่ยน/เพิ่มเติม วิธีการตรวจสอบแนวทางการตรวจสอบกระประกอบกิจการ เช่น
  - Remote Inspection
  - Self-Declaration
  - การใช้ Third Party
  - การเปลี่ยนรูปแบบการขออนุญาตเป็นจดแจ้ง
- ปรับลด ระยะเวลาการพิจารณาอนุญาต (SLA) เฉลี่ย 41.71% ใน 532 ใบอนุญาต
- พัฒนา บริการช่องทางพิเศษแบบเร่งด่วน (Fast Track)

Easier

- ทบทวน กฎหมายฯ ยกเลิก 25 กระบวนงาน ปรับปรุง 191 กระบวนงาน
- พัฒนา การจดแจ้งออนไลน์ 115 กระบวนงาน
- ชำระค่าธรรมเนียมแทนการต่ออายุใบอนุญาต 302,280 ราย

Cheaper

- ไม่เรียกรับสำเนาที่ทางราชการออกให้ 1,212 รายการ จาก 2,413 หน่วยงาน
- ทบทวน ค่าธรรมเนียมในการอนุมัติ อนุญาต
- ยกเลิก การจัดเก็บ 112 ใบอนุญาต ลด ค่าธรรมเนียม 7 ใบอนุญาต

ประหยัดค่าใช้จ่ายประมาณ 416,987,990 บาทต่อปี

ประเด็นสำคัญที่เกิดจากการปรับปรุงร่าง พ.ร.บ. อำนวยความสะดวกฯ

01 การขยายขอบเขต พ.ร.บ.ฯ มาตรา 5

02 ปรับลดจากใบอนุญาตเป็นจดทะเบียน ขึ้นทะเบียน จดแจ้ง มาตรา 7

03 การจัดให้มีช่องทางพิเศษแบบเร่งด่วน (Fast Track) มาตรา 11

04 การอนุญาตโดยปริยาย มาตรา 13

05 การชำระค่าธรรมเนียมแทนการต่ออายุใบอนุญาต มาตรา 17

06 ระบบการอนุญาตหลัก (Super License) มาตรา 18

07 การทดลองประกอบกิจการเป็นการชั่วคราว มาตรา 19

08 ใบอนุญาตถาวรหรือขยายใบอนุญาต มาตรา 20

09 ศูนย์รับคำของกลางทางอิเล็กทรอนิกส์ มาตรา 26-28

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตและการให้บริการแก่ประชาชน พ.ศ. .... ในวันที่ 2 เมษายน 2567

พัฒนาระบบราชการ เพื่อชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชน

GOOD GOVERNANCE FOR BETTER LIFE